

Σύντομα ιατρικά νέα

Επιμέλεια:
Νιόβη Καραβίδα
Πυρηνικός Ιατρός

Όπως δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό
Hellenic Journal of Nuclear Medicine, Vol 12; 3: 311-312

Η λήψη ινσουλίνης «γλαργίνης» σχετίζεται με την εμφάνιση καρκίνου του μαστού. Η ινσουλίνη αυτή προάγει την ανάπτυξη των καρκινικών κυττάρων in vitro. Συνεπώς, γεννάται το ερώτημα κατά πόσο έχει ανάλογη δράση και in vivo. Σύμφωνα με 4 εργασίες και ένα editorial που δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό Diabetologia 2009 παρατηρήθηκε διπλάσια συχνότητα εμφάνισης καρκίνου του μαστού σε ασθενείς που έλαβαν ινσουλίνη «γλαργίνης» σε σχέση με εκείνους που έλαβαν άλλα είδη ινσουλίνης. Είναι γεγονός πως η εταιρεία Sanofi – aventis που παρασκευάζει την ινσουλίνη «γλαργίνης» δεσμεύτηκε να διερευνήσει το θέμα περαιτέρω.

(The Lancet Vol 374 August 15, 2009)

Η θεραπεία του ήπιου σακχαρώδους διαβήτη της κηφίσεως προλαμβάνει την εμφάνιση προεκλαμψίας και άλλων περιγεννητικών επιπλοκών. Σύμφωνα με δύο νεότερες πολυκεντρικές, διπλές – τυφλές, τυχαιοποιημένες μελέτες (ACHOIS, 2005 και Landon et al. 2009), η θεραπεία του ήπιου σακχαρώδους διαβήτη κατά την κύηση ελαττώνει την πιθανότητα εμφάνισης προεκλαμψίας, την πιθανότητα υπερβολικής αύξησης του σωματικού βάρους της εγκύου αλλά και του εμβρύου, καθώς και την πιθανότητα δυστοκίας λόγω μεγάλης διαμέτρου των ώμων κατά τον τοκετό αλλά δεν επηρεάζει την υπερχοληρυθριναιμία, την υπογλυκαιμία, την υπερινσουλιναίμία και τον περιγεννητικό θάνατο του νεογνού.

(N Engl J Med 361; 14, October 1, 2009)

Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης. Αναμένεται να διπλασιαστούν στην Ευρώπη οι περιπτώσεις σακχαρώδους διαβήτη τύπου Ι σε παιδιά <5

ετών μεταξύ 2005 και 2020. Ο σακχαρώδης διαβήτης σε ηλικίες <15 ετών θα αυξηθεί εν γένει κατά 70%.

(The Lancet Vol 373 June 13, 2009)

Το φολικό οξύ ελαττώνει την πιθανότητα εμφάνισης δισχιδούς ράχης στο έμβryo. Η λήψη φολικού οξέος τουλάχιστον για 3 μήνες πριν τη σύλληψη και κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης ελαττώνει την πιθανότητα εμφάνισης δισχιδούς ράχης στο έμβryo. Στη Σκωτία διπλασιάστηκαν φέτος τα περιστατικά δισχιδούς ράχης στα νεογνά, κάτι το οποίο αποδόθηκε στη μη λήψη συμπληρωματικών σκευασμάτων φολικού οξέος από τις εγκυμονούσες.

(The Lancet Vol 374 September 12, 2009)

Η χειρουργική αντιμετώπισης της παχυσαρκίας πλεονεκτεί έναντι της φαρμακευτικής αγωγής. Εκτιμάται ότι μεταξύ 1994 και 2005 στις ΗΠΑ δεκαπλασιάστηκε ο αριθμός των χειρουργείων για την αντιμετώπιση της παχυσαρκίας. Σύμφωνα με το Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας, η χειρουργική λύση προτιμάται σε όσους εμφανίζουν δείκτη μάζας σώματος (ΔΜΣ) > 40 ή ΔΜΣ ≥ 35 εφόσον συνυπάρχουν σοβαρές παθήσεις. Στο 90% των χειρουργείων πραγματοποιείται λαπαροσκοπική περίδση του στομάχου ή λαπαροσκοπική ή ανοιχτή γαστρική παράκαμψη με γαστρονησιτιδική αναστόμωση κατά Roux-en-Y. Σύμφωνα με τη μελέτη LABS-1, εντός μηνός μετεγχειρητικά τα ποσοστά σοβαρών μετεγχειρητικών επιπλοκών (θάνατος, επανεπέμβαση, παράταση νοσηλείας) ήταν 1%, 4.8% και 7.8% αντίστοιχα για τις ανωτέρω μεθόδους. Επιπλοκές εμφανίστηκαν επί: διαταραχών του πηκτικού μηχανισμού, πτωχής γενι-

κής κατάστασης ή υπνικής άπνοιας. Επιπλέον, η σουηδική μελέτη SOS κατέδειξε ότι όσοι παχύσαρκοι ασθενείς αντιμετωπίστηκαν χειρουργικά, ανεξαρτήτως μεθόδου, εμφάνισαν σακχαρώδη διαβήτη και καρδιαγγειακές παθήσεις με χαμηλότερη συχνότητα μέσα στην επόμενη δεκαετία, καθώς και ότι η θνησιμότητα αυτών ήταν ελαττωμένη κατά 23.7% σε σχέση με όσους έλαβαν φαρμακευτική αγωγή για την παχυσαρκία. Συνοπτικά, η χειρουργική αντιμετώπιση της παχυσαρκίας μειώνει: α) την ανάγκη λήψης φαρμακευτικής αγωγής, 2) τις επισκέψεις των ασθενών στα εξωτερικά ιατρεία και 3) την ανάγκη νοσηλείας των ασθενών επί μακράν.

(N Engl J Med 361; 5, July 30, 2009)

Υψηλά επίπεδα μολύβδου στο αίμα κατοίκων σε περιοχές όπου λειτουργούν εργοστάσια τήξης βαρέων μετάλλων. Στην Κίνα, δύο εργοστάσια έκλεισαν λόγω δυσμενών συνθηκών λειτουργίας και διαχείρισης των λυμάτων τους. Προσδιορίστηκαν υψηλά επίπεδα μολύβδου > 100 mg/L, στο αίμα τόσο των εργαζομένων, όσο και στον γενικό πληθυσμό. Ο μολύβδος είναι τοξικός για το νευρικό σύστημα και ιδιαίτερα στα παιδιά προκαλεί αναμία, μυϊκή αδυναμία και επιβράδυνση της ανάπτυξης. Ως χαρακτηριστικά παραδείγματα αναφέρουμε ένα οκτάχρονο αγόρι με ανάπτυξη αντίστοιχη τετράχρονου το οποίο είχε επίπεδα μολύβδου 239 mg/L στο αίμα και έναν νεαρό εργάτη 23 ετών με επίπεδα μολύβδου 1100 mg/L, ο οποίος χρειάστηκε να μεταγγισθεί.

(The Lancet Vol 374 September 12, 2009). Σημ.: Το επιτρεπτό όριο μολύβδου στο αίμα είναι περίπου 50 mg/L.

Αγόρι 23 μηνών επιβαρύνθηκε από μια αξονική τομογραφία, λόγω λανθασμένων τεχνικών στοιχείων λήψης. Ήταν σαν να υποβλήθηκε σε 151 εξετάσεις αξονικής τομογραφίας. Στην Καλιφόρνια όπου παρατηρήθηκε το ανωτέρω συμβάν ο τεχνολόγος ιατρικών εργασιών κατηγορείται για την υπέρβαση της δόσης που έλαβε ο μικρός ασθενής και κινδυνεύει να χάσει την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

(AuntMinnie.com – Breaking News September 18, 2009). Σημ.: Στο περιοδικό μας το HLNΜ έχουν κατ' επανάληψη δημοσιευτεί άρθρα σχετι-

κά με την επιβάρυνση των εξεταζομένων από τη διενέργεια αξονικής τομογραφίας.

Αντενδείξεις αερομεταφοράς επιβατών. Σύμφωνα με τις οδηγίες της Ιατρικής Αεροδιαστημικής Εταιρείας αντενδείκνυται να ταξιδέψουν αεροπορικώς όσοι πάσχουν από: πρόσφατο από 7-10 ημερών έμφραγμα μυοκαρδίου, αποσταθεροποιημένη καρδιακή ανεπάρκεια, μη ελεγχόμενες διαταραχές του καρδιακού ρυθμού, επιδείνωση αποφρακτικής ή περιοριστικής πνευμονοπάθειας, πρόσφατο πνευμοθώρακα (3 εβδομάδες), αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (5-10 ημέρες), μη ελεγχόμενες επιληπτικές κρίσεις, σοβαρή μεταδοτική ασθένεια, κρίση δρεπανοκυτταρικής αναιμίας από 10ημέρου, σοβαρή παραρινοκολπίτιδα, απρόβλεπτα επιθετική συμπεριφορά και όσοι έχουν υποβληθεί σε παρακαμπτήριο επέμβαση των στεφανιαίων αγγείων (by-pass) από 10-14 ημερών. Επίσης έχει ιδιαίτερη σημασία να μην έχουν υποβληθεί οι αερομεταφερόμενοι σε: λαπαροσκοπική χειρουργική επέμβαση από 5ημέρου, οποιαδήποτε χειρουργική επέμβαση τις τελευταίες 10-14 ημέρες, να μην εμφανίζουν μερική αρτηριακή πίεση οξυγόνου $PaO_2 < 67-70$ mmHg στην επιφάνεια της θάλασσας, να μην είναι εγκυμονούσες 36 εβδομάδων (ή 32 εβδομάδων σε πολύδυμη κύηση), να μην είναι λεχωίδες μιας εβδομάδας μετά τον τοκετό καθώς και βρέφη έως 7 ημερών.

(The Lancet Vol 373 June 13, 2009). Σημ.: Ιδιαίτερα για τα βρέφη κακώς δεν δίνεται σημασία στην ακτινοβολία των μεσονίων που φυσιολογικά διασπώνται στη στιβάδα του όζοντος το οποίο συχνά απουσιάζει.

Παράνομη διακίνηση φαρμάκων. Η φαρμακευτική εταιρεία Pfizer δέχθηκε πρόστιμο 2.3 δισεκατομμυρίων δολαρίων για την παράνομη διακίνηση του φαρμάκου Bextra, το οποίο είχε αποσυρθεί από την αγορά το 2005.

(The Lancet Vol 374 September 12, 2009)

Η CT αγγειογραφία παρουσιάζει προβλήματα. Η ανωτέρω διαγνωστική μέθοδος δύσκολα θα αντικαταστήσει την κλασική στεφανιογραφία, αφού υπάρχει περιορισμός στη χωρική διακριτική ικανότητα λόγω των κινήσεων της καρδιάς. Επιπρόσθετα, ο προσδιορισμός της στένωσης των

στεφανιαίων αγγείων συνοδεύεται από χαμηλή ακρίβεια (precision). Είναι όμως χρήσιμη στη διάγνωση ελαφράς ή μέτριας στένωσης των στεφανιαίων αγγείων ώστε να αποφεύγεται η στεφανιογραφία στους ασθενείς αυτούς.

(N Engl J Med 360; 19, May 7, 2009)

MRI και όχι μαστογραφία σε νεαρές γυναίκες φορείς μεταλλάξεων των ογκογονιδίων BRCA1, BRCA2 και TP53. Πρόσφατες ραδιοβιολογικές μελέτες κατέδειξαν ότι οι χαμηλής ενέργειας ακτίνες-X που χρησιμοποιούνται στη μαστογραφία είναι 4.42 ± 2.02 φορές πιο δραστικές στην πρόκληση μεταλλάξεων σε σχέση με ακτίνες-X υψηλότερων ενεργειών. Ο κίνδυνος πρόκλησης μεταλλάξεων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη σε γυναίκες <40 ετών στις οποίες εφαρμόζεται η μαστογραφία ως μέθοδος διαλογής για τη διερεύνηση του καρκίνου του μαστού.

(J Radiol Prot 29; 2009, A123-A132)

Βήχας και βράγχος φωνής που επιμένουν σε παιδί ή έφηβο και συνοδεύονται από βουλιμία λήψης τροφής πρέπει να διερευνηθούν και για πιθανή αχαλασία ή άλλη οισοφαγοπάθεια και να μην θεωρούνται άνευ σημασίας ή ψυχογενούς αιτιολογίας.

(The Lancet Vol 373 June 13, 2009)

Το σημείο Κελαϊδίτη εμφανίζεται όταν σε απλή ακτινογραφία θώρακος διαγράφεται το αεροπλιθές εγκάρσιο κόλον μεταξύ του δεξιού ημιδιαφράγματος και του ήπατος. Το εύρημα αυτό είναι δυνατό λανθασμένα να εκληφθεί ως πνευμοπεριτόναιο και να οδηγήσει σε περιττούς χειρουργικούς χειρισμούς.

(The Lancet Vol 373 March 14, 2009)

Ιατρικό δίλημμα. Μια εποικοδομητική ενέργεια στην Ιταλία εναντίον της λαθρομετανάστευσης αποτελεί η υποχρέωση των γιατρών να καταγγέλλουν στις Αρχές οποιονδήποτε λαθρομετανάστη καλούνται να εξετάσουν. Διαφορετικά διώκονται ποινικά.

(The Lancet Vol 373 February 21, 2009)

Βιονικό μάτι. Η συσκευή αποτελείται από μια μικρή κάμερα τοποθετημένη σε γυαλιά ηλίου, η οποία συνδέεται με ηλεκτρόδια εμφυτευμένα στον αμφιβληστροειδή του ασθενούς. Η διέγερση και αποδιέγερση των ηλεκτροδίων της συσκευής δίδει την αντίληψη του φωτός και του σκότους και βρίσκει εφαρμογή στις μελαχρωστικές αμφιβληστροειδοπάθειες.

(The Lancet Vol 373 March 14, 2009)

Έπεσαν οι πωλήσεις των ανιχνευτών PET στις ΗΠΑ κατά 17% το 2008, σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας Bio – Tech Systems, στα πλαίσια της γενικότερης οικονομικής κρίσης.

(AuntMinnie.com – Top Stories, August 13, 2009)

Από 3 Απριλίου 2009 ισχύει και στη χώρα μας η Κοινοτική Οδηγία 2007/51/ΕΚ, σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται η διάθεση υδραργυρικών θερμομέτρων και σφιγμομέτρων στο ευρύ κοινό. Έγχρωμο υγρό αντικατέστησε τον υδράργυρο.

(Ιατρικό Βήμα 117, Φεβρουάριος – Μάρτιος 2009)

Η τεριπαρατίδη (forsteo) και η ραλοξιφαίνη (evista) ελαττώνουν την πιθανότητα εμφάνισης νέων οστεοπορωτικών καταγμάτων στη σπονδυλική στήλη σε μετεμμηνοπαυσιακές γυναίκες. Σύμφωνα με δυο αναδρομικές μελέτες, τόσο η αναβολική ουσία, τεριπαρατίδη, όσο και ο εκλεκτικός τροποποιητής οιστρογονικών υποδοχέων, ραλοξιφαίνη, ελαττώνουν σημαντικά την εμφάνιση νέων καταγμάτων στη σπονδυλική στήλη, παρακειμένων ή μη σε παλαιότερο κάταγμα. Η ελάττωση των νέων καταγμάτων αφορά κατά 72%, 75% και 70% αντίστοιχα την τεριπαρατίδη και 54%, 54% και 53% αντίστοιχα τη ραλοξιφαίνη σε σχέση με το placebo. Γενικά, ο κίνδυνος εμφάνισης νέου οστεοπορωτικού κατάγματος σε γειτονικό με τον κατεαγότα σπόνδυλο, οστό είναι 2.5 φορές μεγαλύτερος απ' ό,τι σε μη γειτονικό σπόνδυλο.

(Emedicine.com, September 30, 2009)